

T 148591

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยเชิงเหตุด้านจิตสังคมที่เกี่ยวกับความมุ่งรับผิดชอบครอบครัวของนักศึกษาชายสายพาณิชย์การ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความมุ่งรับผิดชอบครอบครัวของนักศึกษาชายสายพาณิชย์การ และ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความมุ่งรับผิดชอบครอบครัวของนักศึกษาชายสายพาณิชย์การ โดยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชายระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและระดับปริญญาตรีสายพาณิชย์การ จากวิทยาลัยพาณิชย์การอินทราชัย สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลพาณิชย์การพระนคร และวิทยาลัยรัตนบัณฑิต จำนวน 300 ราย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

นักศึกษาส่วนใหญ่อายุ 20 ปีขึ้นไป มีผลการเรียนน้อยกว่า 2.74 และมีรายได้ของครอบครัวมากกว่า 10,000 บาทขึ้นไป ระดับความมุ่งรับผิดชอบครอบครัวของนักศึกษาชายโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่า ผู้ที่มีความมุ่งรับผิดชอบครอบครัวสูงจะมีมากกว่าในกลุ่มที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป มีผลการเรียนต่ำกว่า 2.74 และมีรายได้ของครอบครัวน้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับความมุ่งรับผิดชอบครอบครัวของนักศึกษาชาย ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู แบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล การรับรู้ทัศนคติทางสังคมด้านความรับผิดชอบครอบครัว ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่ออำนาจในตน การปฏิบัติทางพุทธศาสนา สุขภาพจิตดี ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมรับผิดชอบครอบครัว และพบว่า ปัจจัยที่มีความ

สัมพันธ์ในเชิงลบกับความมุ่งรับผิดชอบครอบครัวของนักศึกษาชาย ได้แก่ การพึ่งพาเพื่อน นอกจากนี้พบว่า ปัจจัยด้านสถานการณ์ และปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม สามารถทำนายความแปรปรวนของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรับผิดชอบครอบครัวของนักศึกษาชายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่า ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมสามารถอธิบายความแปรปรวนในทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบครอบครัวได้มากกว่าปัจจัยสถานการณ์ และการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สามารถอธิบายความแปรปรวนในทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรับผิดชอบครอบครัวของนักศึกษาชายได้มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคนและความเชื่ออำนาจในคน ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่า ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมทุกตัวแปรสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนในทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบครอบครัวได้ร้อยละ 75.0

ผู้วิจัยเสนอแนะว่า ควรมีการทำวิจัยในสถาบันศึกษาในต่างพื้นที่เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการแก้ไขปัญหาต่อไป และควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ เช่น ลำดับการเกิดเป็นบุตร ขนาดของครอบครัว ลักษณะของครอบครัว ความรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบครอบครัว ประสบการณ์ทางเพศ และตัวแปรอื่นๆ เพื่อจะได้ทราบสาเหตุอื่นๆ ของความมุ่งรับผิดชอบครอบครัวของนักศึกษาชาย

นอกจากนั้น ในโรงเรียนและสถาบันการศึกษาควรส่งเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรมให้นักศึกษามีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคนมีความเชื่ออำนาจในคน และจัดให้มีกิจกรรมหรือหลักสูตรที่เกี่ยวกับจริยธรรมศีลธรรมด้านศาสนาส่วนในครอบครัวบิดามารดาควรให้การอบรมแบบรักสนับสนุนให้เหตุผล บิดามารดา และคนรอบข้างทำตัวเป็นแบบอย่าง และอบรมเกี่ยวกับความรับผิดชอบครอบครัวไปพร้อมกับการร่วมกิจกรรมทางด้านพุทธศาสนา รวมทั้งปรับปรุงการให้ความรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบครอบครัว เพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรับผิดชอบครอบครัว ซึ่งจะก่อให้เกิดความมุ่งรับผิดชอบครอบครัว หรือแนวโน้มของพฤติกรรมการรับผิดชอบครอบครัวของนักศึกษาชาย โดยควรมีการพัฒนาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านสถานการณ์ (การอบรมเลี้ยงดู การรับรู้ที่สถานทางสังคมฯ) ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม (ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน ความเชื่ออำนาจในคน การปฏิบัติทางพุทธศาสนา สุภาพจิตดี) และปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ (ทัศนคติที่ดีฯ การพึ่งพาเพื่อน) จึงจะได้ผลดีกว่าการใช้ปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งเพียงปัจจัยเดียว

The two major objectives of the study were 1) to find out the level of family responsibility-oriented behavior and 2) to identify the factors affecting their family responsibility-oriented behavior. A total of 300 students were purposively selected from male students in higher vocational certificate programs and undergraduate students majoring in commerce. These students were studying in Indharchai School of Commerce, Rajamongala Institute, Phranakorn School of Commerce and Rattanabandit College. A questionnaire was used to collect the data. Pearson's correlation coefficient and Multiple regression analysis were used to analyze the data.

Most of the male students in the study were more than 20 years old. Their grade point average (GPA) was below 2.74 and their household income was more than 10,000 baht. As a whole, the family responsibility-oriented behavior of the students was found to be moderate. That is, those who were highly oriented to family responsibility were found in the group of students who were 20 years old or more, who had a lower GPA than 2.74, and whose family income was lower than 10,000 baht a month.

When the hypotheses were tested the factors found to have a positive relationship with the male students' family responsibility-oriented behavior were method of bringing up with love, support and reasoning, social norms, responsibility for the family, future-oriented and self-control, Internal locus of control, following Buddhist teachings, good mental health, and positive attitude towards family. On the other hand, the factor found to have a negative relationship with

the male students' family responsibility-oriented behavior was peer dependency. Besides, the situational factors and the psychological characteristics factors were found to be able to predict the variance of the positive attitude towards the family responsibility-oriented behavior at the 0.05 level of statistical significance. That is, the psychological characteristics factors could account for the variance more than the situational factors. Next, following the Buddhist teachings could account for the variance most, followed by future orientation and self-control, and internal locus of control, respectively. Besides, psychological characteristics factors together could account for 75.0% of the variation of the positive attitude toward the family responsibility-oriented behavior.

It was therefore recommended that further studies should be conducted with students in educational institutions in different areas or regions to be able to deal with this issue effectively. Other variables that should be taken into consideration were birth order, family size, characteristics of the family, knowledge about family responsibility, sex experience and others, in order to find out the factors contributing to male students' family responsibility-oriented behavior.

In addition, schools or educational institutions should promote learning programs or activities that focus on future orientation and self-control and internal locus of control. Educational programs or activities related to ethics, moral and religious teachings should be held for students. In the family, the parents should bring up their children with love, support and reasoning. The parents and people around children should serve as their good models. The students should be trained on how to be responsible for their families, along with attending Buddhist activities. They should be educated about family responsibility in order to have a good attitude toward family responsibility-oriented behavior and thus to develop such behavior. The three aspects that should be developed at the same time were : 1) situational factors (i.e., child bringing-up and acknowledgement of social norm), 2) psychological characteristics factors (i.e., future orientation and self-control, internal locus of control, following Buddhist teachings, and good mental health), and 3) situational psychological factors (i.e., good attitude and peer dependency).